

تصویب نامه

وزیر محترم کشور
وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
رئیس محترم کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی
سردار رئیس محترم ارکان و امور مسلح مشترک نیروهای مسلح
سردار رئیس محترم سازمان پدافند غیرعامل کشور

سلام علیکم

با صلوات بر محمد و آل محمد و احرام؛ کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور در جلسه مورخ ۲۹/۲/۱۳۹۴ به استناد ماده (۸) اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مظله عالی)، «سند راهبردی پدافند سایبری کشور» پیشنهادی سازمان پدافند غیرعامل کشور، موضوع بند ۱ ماده ۹ اساسنامه مذکور را بررسی و به شرح زیر تصویب نمود:

سند راهبردی پدافند سایبری کشور

ماده ۱: تعاریف و اصطلاحات

- ۱) فضای سایبری:** به شبکه‌های وابسته به یکدیگر از زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، شبکه‌های ارتباطی، سامانه‌های رایانه‌ای، پردازنده‌های تعبیه‌شده (جاگذاری شده)، کنترل‌کننده‌های صنایع حیاتی، محیط مجازی اطلاعات و اثر متقابل بین این محیط و انسان به منظور تولید، پردازش، ذخیره‌سازی، مبادله، بازیابی و بهره‌برداری از اطلاعات گفته می‌شود که ممکن است در ارتباط مستقیم و مداوم با سامانه‌های فناوری اطلاعات و شبکه‌های ارتباطی اعم از شبکه اینترنت باشد و یا تنها قابلیت اتصال به محیط پیرامونی، در آن تعبیه شده باشد.
- ۲) سرمایه ملی سایبری:** بخشی از دارایی‌های کشور اعم از زیرساخت‌ها، سامانه‌ها، تجهیزات، نرم افزارها، اطلاعات و حتی افراد که در فرآیند تولید، پردازش، ذخیره‌سازی، مبادله، بازیابی و بهره‌برداری از داده‌های دارای اهمیت حیاتی، حساس و مهم در فضای سایبری کشور نقش مستقیم و تعیین‌کننده داشته باشند، سرمایه ملی سایبری نامیده می‌شود.
- ۳) آسیب‌پذیری سایبری:** به ضعف، نقص و عیب موجود در داخل یک سرمایه ملی سایبری، رویه‌های امنیتی یا کنترل‌های داخلی، یا پیاده‌سازی آن سرمایه ملی سایبری، که قابلیت بهره‌برداری یا فعال‌شدن تهدیدات داخلی و خارجی به منظور تهاجم و یا جنگ سایبری را داشته باشد، اطلاق می‌گردد.

۴) تهدید سایبری: احتمال هر گونه رویدادی که قابلیت وارد نمودن ضربه به ماموریت ها، وظایف، تصویر (پنداره) یا اشتهاار دستگاہ متولی سرمایه ملی سایبری یا افراد مرتبط، به واسطه یک سامانه اطلاعاتی، از طریق دسترسی غیرمجاز، انهدام (تخریب)، افشاء، تغییراطلاعات و ایجاداختلال یا ممانعت از ارائه خدمات را داشته باشد تهدید سایبری گفته می شود.

۵) تهاجم سایبری: به هرگونه اقدام غیرمجاز سایبری، که با هدف نقض سیاست امنیتی یک سرمایه سایبری و ایجاد خرابی یا خسارت، ایجاد اختلال در عملکرد یا از کار اندازی خدمات و یا دستیابی به اطلاعات انجام گیرد تهاجم سایبری گویند.

۶) جنگ سایبری: بالاترین سطح و پیچیده ترین نوع از تهاجم سایبری که توسط ارتش سایبری کشورهای مهاجم یا گروههای سازماندهی شده تحت حمایت دولت های متخاصم علیه منافع ملی کشورها انجام می شود جنگ سایبری است.

۷) زیست بوم سایبری: به محیط بومی متشکل از زیرساخت های فناوری اطلاعات، شبکه های ارتباطی، سامانه های رایانه ای که به صورت زنده و پویا با عوامل انسانی در تعامل می باشد زیست بوم سایبری گفته می شود.

۸) سامانه های پایه سایبری: مجموعه ای از سخت افزارها و نرم افزارهایی که در شکل گیری فضای سایبری نقش اساسی داشته و مبنای طراحی و اجرای سایر سامانه ها می باشند سامانه های پایه سایبری است.

۹) دیپلماسی پدافند سایبری: به دفاع حقوقی از منافع ملی، تعامل و تبادل اطلاعات در قالب پیمان های مشترک سایبری بین کشورها دیپلماسی پدافند سایبری گفته می شود.

۱۰) پدافند سایبری: مجموعه اقدامات سایبری و غیر سایبری است که توانمندی رصد، پایش، تشخیص تهدید، استخراج آسیب پذیری، تجزیه و تحلیل میزان خطر، مدیریت و کنترل تهاجم سایبری، بازیابی اطلاعات و تولید قدرت پاسخگویی به تهدید سایبری دشمن را ایجاد کند و موجب مصون سازی، کاهش آسیب پذیری و حفاظت از سرمایه های ملی سایبری و زیست بوم سایبری کشور شود و با تولید بازدارندگی امکان تهاجم سایبری را از کلیه متخاصمین سلب نماید.

۱۱) نظام جامع بومی پدافند سایبری: نظامی است بومی، متشکل از زیر نظام های رصد، پایش، تشخیص، مدیریت و کنترل بهنگام، تولید و کنترل آمادگی، مدیریت بحران، دفاع حقوقی، منابع انسانی (آموزش، نیروی انسانی، مدیریت، مهارت، ساختار)، آموزش و فرهنگ سازی، صنعت سایبری، هشدار و اطلاع رسانی، حفاظت و امنیت درحوزه پدافندسایبری که برای انجام ماموریت های پدافند سایبری کشور ایجاد می شود.

ماده ۲: چشم انداز پدافند سایبری کشور

با یاری خداوند قادر متعال، جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴، کشوری است؛ دست یافته به زیست بوم ملی سایبری امن، مصون، پایدار در برابر تهدیدات و حملات سایبری دشمن و قدرت برتر پدافند سایبری و دارای جایگاهی ممتاز در بین کشورهای منطقه و

برخوردار از:

- ۱) نظام جامع بومی پدافند سایبری هوشمند، پایدار و مقاوم، انحصاری، ابتکاری، لایه به لایه، شبکه ای، چابک و منعطف در سطوح ملی، دستگاهی و استانی
- ۲) نظام مدیریت و کنترل جامع و هوشمند با قابلیت رصد، پایش، تشخیص، هشدار و مدیریت و کنترل بهنگام صحنه عملیات پدافند سایبری
- ۳) مصونیت در زیرساخت‌های حیاتی، استحکام و پایداری در زیرساخت‌های حساس و امنیت و ایمنی در زیرساخت‌های مهم
- ۴) سرمایه‌های انسانی مؤمن، متعهد مجرب، آموزش دیده و متخصص در حوزه پدافند سایبری و دارای تفکر بسیجی و روحیه جهادی
- ۵) نظام دیپلماسی پدافند سایبری فعال، متعامل، مشارکت جو و مدافع منافع ملی سایبری
- ۶) صنعت بومی پدافند سایبری روزآمد، رقابتی و پاسخ گو به تهدید، خود اتکا و اقتصادی در تولید سامانه‌های پایه پدافند سایبری با بهره گیری از ظرفیت‌های کشور
- ۷) استانداردها و الگوهای پدافند سایبری بومی، امن، پویا و روزآمد
- ۸) جایگاه ممتاز علمی و فناورانه در حوزه پدافند سایبری منطقه
- ۹) توانمندی مدیریت بحران سایبری در راستای تداوم خدمات رسانی ضروری
- ۱۰) نظام نهادینه شده آموزش و فرهنگ سازی پدافند سایبری در متن فرهنگ عمومی و نظام آموزشی کشور
- ۱۱) مشارکت ظرفیت بخش‌های دولتی، غیردولتی، مردم نهاد و بسیج در پدافند سایبری
- ۱۲) نظام تولید، حفظ و ارتقاء آمادگی‌های پدافند سایبری در برابر تهدیدات

ماده ۳: ارزش‌های اساسی حاکم بر حوزه پدافند سایبری کشور

- ۱) خودباوری و خوداتکایی
- ۲) اعتماد سازی، اطمینان بخشی
- ۳) نوآوری و خلاقیت
- ۴) اخلاق اسلامی
- ۵) نفی سلطه دشمن
- ۶) فرهنگ و ارزش‌های اسلامی
- ۷) مدیریت جهادی
- ۸) تفکر و عمل بسیجی

ماده ۴: اصول حاکم بر حوزه پدافند سایبری کشور

- ۱) مصون سازی و پایداری
- ۲) وحدت مدیریت
- ۳) بازدارندگی
- ۴) حفظ آمادگی
- ۵) پیش بینی در تهدیدشناسی
- ۶) اقتصادی سازی (رعایت صرفه و صلاح)
- ۷) اشراف اطلاعاتی
- ۸) دیپلماسی فعال
- ۹) اقتدار درون زا

ماده ۵: رسالت پدافند سایبری کشور

"پدافند سایبری از سرمایه های ملی سایبری و فضای سایبری کشور در برابر تهدیدات و حملات سایبری دشمن"

قرارگاه پدافند سایبری کشور رسالت مصون سازی و پایدارسازی سامانه های سایبری کشور از طریق رصد، پایش و تشخیص تهدیدات، کشف، مدیریت و کنترل آسیب پذیری ها، اعلام هشدارهای لازم، اطمینان از پدافند سایبری، تدوین و انتشار نظامات (ملاحظات، مقررات، الزامات و اصول) پدافندی، آموزش و نهادینه سازی پدافند سایبری، مدیریت عملیات پدافند سایبری و دفاع حقوقی در برابر تهدیدات و حملات دشمن را بر عهده دارد.

ماده ۶: مأموریت های عمده قرارگاه پدافند سایبری کشور

- ۱) هدایت، راهبری، نظارت و هماهنگی فرماندهی عملیاتی پدافند سایبری از زیرساخت های اساسی کشور متناسب با سطح اهمیت آنها (مصون سازی زیرساخت های حیاتی سایبری، مستحکم و پایدارسازی زیرساخت های حساس سایبری و ایمن سازی و کاهش آسیب پذیری زیرساخت های مهم سایبری کشور)
- ۲) رصد، پایش و تشخیص تهدیدات سایبری دشمن و هشدار و تعیین وضعیت آن
- ۳) هدایت و راهبری ایجاد توانمندی ها و ظرفیت های احتیاط راهبردی برتر ساز در حوزه پدافند سایبری
- ۴) هدایت و راهبری پدافند سایبری هوشمند، چند لایه و اثربخش از سرمایه های سایبری کشور
- ۵) هدایت و راهبری کنترل عملیاتی پدافند سایبری در سطوح ملی، منطقه ای و دستگاهی
- ۶) هدایت و راهبری ایجاد و ارتقاء نظام جامع پدافند سایبری کشور

- ۷) هدایت و راهبری ایجاد و ارتقاء آمادگی پدافند سایبری در دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی، بخش غیردولتی و آحاد جامعه
- ۸) هدایت و راهبری مصون سازی، پایدارسازی و استحکام زیست بوم سایبری و سرمایه‌های ملی سایبری کشور
- ۹) نظارت و حصول اطمینان از تولید و بکارگیری سامانه‌های پایه و اساسی پدافند سایبری کشور
- ۱۰) هدایت و راهبری جلب مشارکت ظرفیت‌های بخش‌های دولتی، غیردولتی، مردم و بویژه بسیج در پدافند سایبری
- ۱۱) هدایت و راهبری ایجاد و ارتقاء ظرفیت‌های صنعت بومی دفاع سایبری کشور (دولتی و غیردولتی)
- ۱۲) نهادینه سازی اصول، الزامات و ملاحظات فنی پدافند سایبری در متن برنامه‌ها و طرح‌های توسعه سایبری کشور
- ۱۳) هدایت و راهبری توسعه و پایدارسازی معماری پدافند سایبری در زیرساخت‌های دارای اهمیت
- ۱۴) نهادینه سازی آموزه‌های پدافند سایبری در متن برنامه‌های آموزشی و فرهنگ سازی کشور در سطوح مختلف
- ۱۵) هدایت و راهبری ایجاد و ارتقاء نظام اطلاع رسانی و عملیات روانی در فضای سایبری در برابر دشمن
- ۱۶) هدایت و راهبری آموزش‌های تخصصی تربیت نیروی انسانی متخصص در حوزه پدافند سایبری
- ۱۷) هدایت و راهبری تولید و مدیریت دانش در حوزه پدافند سایبری
- ۱۸) هدایت و راهبری دیپلماسی پدافند سایبری

تبصره: قرارگاه پدافند سایبری مسئولیت هر یک از دستگاه‌های اجرایی کشور مرتبط با اجرای ماموریت‌های مندرج در این ماده را حد اکثر یک‌سال پس از ابلاغ سند با مشارکت و هماهنگی دستگاه مربوط تهیه و جهت تصویب به دبیرخانه کمیته دائمی ارائه نماید

ماده ۷: اهداف کلان در افق چشم انداز پدافند سایبری کشور

- ۱) دستیابی به نظام جامع بومی پدافند سایبری
- ۲) دستیابی به زیرساخت‌ها و سرمایه‌های ملی مصون سایبری
- ۳) دستیابی به زیست بوم سایبری امن، مصون و پایدار
- ۴) دستیابی به منابع انسانی توانمند و کارآمد پدافند سایبری
- ۵) دستیابی به جایگاه ممتاز علمی و فناوری پدافند سایبری منطقه
- ۶) دستیابی به صنعت بومی خود اتکا و پیشرفته پدافند سایبری
- ۷) دستیابی به استانداردها و الگوهای پدافند سایبری بومی، امن، پویا و روزآمد
- ۸) دستیابی به دیپلماسی فعال پدافند سایبری

- ۹) دستیابی به ظرفیت مناسب فرماندهی و کنترل پدافند سایبری
- ۱۰) نهادینه سازی فرهنگ، ادبیات و آموزه‌های پدافند سایبری
- ۱۱) دستیابی به مشارکت ظرفیت‌های بخش‌های دولتی و غیردولتی در حوزه پدافند سایبری
- ۱۲) حفظ و ارتقاء آمادگی‌های پدافندی سایبری در برابر تهدیدات

ماده ۸: راهبردهای پدافند سایبری کشور

- ۱) طراحی، پیاده‌سازی و راهبری نظام جامع بومی پدافند سایبری هوشمند، پایدار و مقاوم، انحصاری، ابتکاری، لایه به لایه، پیش‌گیرانه، شبکه‌ای، چابک و منعطف در سطوح ملی، دستگاهی و استانی
- ۲) طراحی، پیاده‌سازی و راهبری طرح‌ها و برنامه‌های پدافند سایبری از زیرساخت‌های کشور برای مصون‌سازی زیست‌بوم سایبری در برابر تهدیدات و تهاجم سایبری متناسب با سطح اهمیت آنها.
- ۳) الزام و همراه‌سازی سازمان‌های متولی زیرساخت‌های حیاتی و حساس کشور در استفاده از محصولات سایبری امن بومی.
- ۴) بکارگیری منابع انسانی متخصص و امین با ساماندهی و ارتقای کمی و کیفی در حوزه پدافند سایبری
- ۵) تولید و مدیریت دانش و فناوری پدافند سایبری متناسب با تهدیدات.
- ۶) بومی‌سازی سامانه‌های سایبری مورد استفاده در زیرساخت‌های حیاتی و حساس کشور با تاکید بر ممنوعیت کاربرد سامانه‌های خارجی در آنها (در جهت کاهش وابستگی به فناوری‌ها و محصولات غیر بومی).
- ۷) ساماندهی و تقویت صنعت پدافند سایبری بومی و حمایت از سازمان‌ها و شرکت‌های تولیدکننده دولتی و غیردولتی و محصولات بومی و روزآمد.
- ۸) سازماندهی، حمایت و صیانت از تولید امن داخلی سامانه‌های پایه و اساسی پدافند سایبری کشور.
- ۹) بومی‌سازی فرآیندها، نظام‌ها و استانداردها، پروتکل‌های فنی، رویه‌ها و روال‌های پدافند سایبری.
- ۱۰) طراحی، پیاده‌سازی و راهبری نظام دیپلماسی پدافند سایبری کشور.
- ۱۱) طراحی، پیاده‌سازی و راهبری سامانه فرماندهی و کنترل پدافند سایبری
- ۱۲) فرهنگ‌سازی و آموزش تخصصی و عمومی مسئولین و نخبگان و آحاد جامعه در حوزه پدافند سایبری
- ۱۳) نهادینه‌سازی آموزه‌های پدافند سایبری در نظام آموزشی (ابتدایی، متوسطه و دانشگاهی) و نظام آموزش دفاعی کشور.
- ۱۴) بهره‌گیری از قابلیت‌های سازمان بسیج مستضعفین و سازمان‌های مردم‌نهاد و ظرفیت‌های بخش غیردولتی در پدافند سایبری.
- ۱۵) مدیریت بر ارتقاء ضریب پایداری، مصون‌سازی، ارتقاء توان بازدارندگی زیرساخت‌های حیاتی و حساس کشور در برابر تهدیدات و حملات سایبری.

- ۱۶) حفاظت و تامین امنیت هوشمندانه سایبری از زیرساختها و طرحها متناسب با سطح اهمیت آنها.
- ۱۷) استفاده هوشمندانه (توجه به فرصتها و تهدیدات فناوری ها) از سامانه‌های جدید سایبری در زیرساختهای دارای اهمیت.
- ۱۸) مشارکت در تدوین راهبردها علیه تهدیدات مشترک نظامی و سایبری.
- ۱۹) راهبری، هدایت، ایجاد هماهنگی و هم افزایی راهبرد محور پدافند سایبری در کلیه دستگاههای اجرایی
- ۲۰) طراحی و پیاده سازی و راهبری نظام جامع رصد، پایش، تشخیص و هشدار در مقابل تهدیدات سایبری دشمن.
- این سند که در **هشت ماده** و **نود بند** و **یک تبصره** در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۹ کمیته دائمی بررسی و به تصویب رسیده به استناد تبصره ۱ ماده ۹ اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور **مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا** (مدظله العالی) جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و کمیته پدافند غیرعامل کشور

سرلشکر سپهبدی دکتر سید حسن فیروزآبادی

*رونوشت:

۱. سردار رئیس محترم دفتر فرماندهی معظم کل قوا جهت استحضار معظّم له .
۲. دفتر رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
۳. دفتر رئیس محترم قوه قضاییه جهت استحضار.
۴. دفتر رئیس محترم مجلس شورای اسلامی جهت استحضار.
۵. وزیر محترم امور خارجه - جناب آقای دکتر محمدجواد ظریف .
۶. وزیر محترم آموزش و پرورش - جناب آقای دکتر علی اصغر فانی .
۷. وزیر محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات - جناب آقای دکتر محمود واعظی .
۸. وزیر محترم اطلاعات - حجت الاسلام والمسلمین سید محمود علوی .
۹. وزیر محترم اقتصاد و دارایی - جناب آقای دکتر علی طیب نیا .
۱۰. وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - جناب آقای دکتر سیدحسن قاضی زاده هاشمی .
۱۱. وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی - جناب آقای دکتر علی ربیعی .
۱۲. وزیر محترم جهاد کشاورزی - جناب آقای مهندس محمود حجتی .
۱۳. وزیر محترم دادگستری - حجت الاسلام والمسلمین مصطفی پورمحمدی .
۱۴. وزیر محترم راه و شهرسازی - جناب آقای دکتر عباس آخوندی .
۱۵. وزیر محترم صنعت و معدن و تجارت - جناب آقای مهندس محمدرضا نعمت زاده .
۱۶. وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری - جناب آقای دکتر محمد فرهادی .
۱۷. وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی - جناب آقای دکتر علی جنتی .
۱۸. وزیر محترم نفت - جناب آقای مهندس بیژن نامدارزنگنه .
۱۹. وزیر محترم نیرو - جناب آقای مهندس حمید چیت چیان .
۲۰. امیر فرمانده محترم کل ارتش جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار .
۲۱. سردار فرمانده محترم کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جهت استحضار .
۲۲. سردار فرمانده محترم نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار .
۲۳. سردار رئیس محترم سازمان بسیج مستضعفین جهت استحضار .
۲۴. رئیس محترم سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر سرافراز جهت استحضار .
۲۵. رئیس محترم سازمان انرژی اتمی ایران - جناب آقای دکتر علی اکبر صالحی جهت استحضار .
۲۶. رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر ولی الله سیف جهت استحضار .
۲۷. رئیس محترم سازمان تبلیغات اسلامی - حجت الاسلام والمسلمین سیدمهدی خاموشی جهت استحضار .